

**Končno poročilo o izvajanju Programa spodbujanja
gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti
2021-2024**

Končno poročilo Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024

Izdelovalec: Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost (PMSNS) / Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK),
Glavna ulica/Fő utca 7, 9220 Lendava/Lendva

V sodelovanju z: Ministrstvom za kohezijo in regionalni razvoj

Priprava: Livia Sabo, koordinatorica 1., 2. in 3. ukrepa Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024

Elizabeta Bojnec, koordinatorica 4. ukrepa Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024

Odgovorna oseba: Dušan Orban, predsednik Sveta PMSNS

Datum: maj 2025

KAZALO VSEBINE:

1. UVODNA POJASNILA IN IZHODIŠČA	4
2. Ukrep 1: SPODBUJANJE NALOŽB V GOSPODARSTVU	5
2.1 PRORAČUNSKO LETO 2021 - Javni razpis št. JR – PMSNS–MMÖNK – UKREP 1/2021.....	5
2.1.1 UPRAVIČENCI JAVNEGA RAZPISA ŠT. JR – PMSNS–MMÖNK – UKREP 1/2021.....	6
2.2 PRORAČUNSKO LETO 2022 - Javni razpis št. JR – PMSNS–MMÖNK – UKREP 1/2022.....	8
2.2.1 UPRAVIČENCI JAVNEGA RAZPISA ŠT. JR – PMSNS–MMÖNK – UKREP 1/2022.....	8
2.3 PRORAČUNSKO LETO 2023 - Javni razpis št. JR PMSNS – MMÖNK – UKREP 1/2023.....	10
2.3.1 UPRAVIČENCI JAVNEGA RAZPISA ŠT. JR – PMSNS–MMÖNK – UKREP 1/2023.....	10
2.4 PRORAČUNSKO LETO 2024 - Javni razpis št. JR PMSNS – MMÖNK – UKREP 1/2024.....	13
2.4.1 UPRAVIČENCI JAVNEGA RAZPISA ŠT. JR – PMSNS–MMÖNK – UKREP 1/2024.....	14
3. Ukrep 2: SPODBUJANJE TURISTIČNIH DEJAVNOSTI IN PRODUKTOV	18
4. Ukrep 3: PROMOCIJA PROGRAMSKEGA OBMOČJA IN PODPORA PRI IZVAJANJU PROGRAMA....	20
5. UKREP 4: SPODBUJANJE KMETIJSTVA NA PROGRAMSKEM OBMOČJU	23
5.1 PODUKREP 4.1: Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju	24
5.1.1 DOSEŽENI CILJI PODUKREPA 4.1: Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju.....	27
5.2 PODUKREP 4.2: Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov s programskega območja v okviru »vzorčne kmetije«	27
5.2.1DOSEŽENI CILJI PODUKREPA 4.2: Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov s programskega območja v okviru "vzorčne kmetije"	30
5.3. ZAKLJUČEK UKREPA 4: Spodbujanje kmetijstva na programskem območju.....	32

1. UVODNA POJASNILA IN IZHODIŠČA

Zakonska podlaga za pripravo Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021–2024 je **14. člen Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja** (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16; v nadaljnjem besedilu: ZSRR-2). S spremembami in dopolnitvami Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 46/2016; v nadaljnjem besedilu: ZSRR-2B) je bila 1. julija 2016 uveljavljena sprememba 14. člena ZSRR-2, ki se nanaša na avtohtoni samoupravni narodni skupnosti.

Nova 3. in 4. odstavka 14. člena ZSRR-2 se glasita:

»(3) V državnem proračunu se vsako leto določijo nepovratne finančne spodbude za ustvarjanje gospodarske osnove avtohtonih narodnih skupnosti in hitrejši razvoj območij, kjer živita.

(4) Finančne spodbude v državnem proračunu iz prejšnjega odstavka se dodelijo na podlagi programa spodbujanja gospodarske osnove avtohtonih narodnih skupnosti, ki ga za programsko obdobje pripravi narodna skupnost v sodelovanju z RRA, Uradom Vlade Republike Slovenije za narodnosti in ministrstvom, pristojnim za gospodarstvo. Program spodbujanja gospodarske osnove avtohtonih narodnih skupnosti sprejme Vlada.«

Končno poročilo Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021 - 2024 (v nadaljevanju: Program) je pripravljeno na podlagi 5. točke programa *Priprava, izvajanje, spremljanje in vrednotenje programa*.

Program je Vlada Republike Slovenije potrdila 7. 1. 2021, njegove spremembe pa 29. 9. 2021, 28. 9. 2023, 25. 7. 2024 in 17. 10. 2024. Program je bil namenjen razvoju gospodarske osnove območja, kjer živijo pripadniki avtohtone madžarske narodne skupnosti, kar podrobneje pomeni ustvarjanje novih delovnih mest in ohranjanje že obstoječih, vzpostavljanje nove infrastrukture in posodobitev že obstoječe ter povečanje privlačnosti območja. Program je bil namenjen vsem upravičencem, ki svojo dejavnost opravljajo na območju, kjer živijo pripadniki avtohtone madžarske narodne skupnosti, in ki so z izvedbo svojih projektov pripomogli k uresničitvi njegovih ciljev.

Z namenom spodbujanja kmetijstva in gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti na programskem območju, ki zajema narodnostno mešana območja v Prekmurju, sta se oblikovala dva podukrepa, ki ju je izvajala Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost (PMSNS), in sta bila financirana s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: MKGP). To sta bila:

- 4.1 Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju, katerega glavni cilj je bil vzpostavitev nepridobitne vzorčne kmetije kot spodbujevalca razvoja kmetijstva z namenom ohranjanja poseljenosti narodnostno mešanega območja.

- 4.2 Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov s programskega območja, katerega glavni cilj je bil spodbujanje razvoja kmetijstva ter ozaveščanje kmetijskih proizvajalcev in širše javnosti o pomenu kmetijske proizvodnje za razvoj podeželja in območja,

kjer živi madžarska narodna skupnost, kakor tudi o razvojnih možnostih in priložnostih v kmetijstvu na programskem območju.

Program je vključeval naslednje štiri ukrepe:

1. Spodbujanje naložb v gospodarstvu na programskem območju,
2. Spodbujanje turističnih dejavnosti in produktov,
3. Promocija programskega območja in podpora pri izvajanju programa,
4. Spodbujanje kmetijstva na programskem območju.

V nadaljevanju so prikazani cilji in rezultati posameznih ukrepov programa po posameznih proračunskih letih.

2. Ukrep 1: SPODBUJANJE NALOŽB V GOSPODARSTVU

Pogodbo o izvajanju in financiranju Ukrepa 1: Spodbujanje naložb v gospodarstvu madžarske narodne skupnosti 2021-2024, št. C2130-21G900001, sta PMSNS in MGRT podpisala 29. marca 2021. Finančna sredstva so bila zagotovljena na proračunski postavki št. 160045 – Razvoj območij narodnih skupnosti – in so za vsako proračunsko leto znašala 300.000,00 evrov, skupaj tako 1.200.000,00 evrov. Namen in cilj prvega ukrepa je bil, da se s sofinanciranjem novih in nadgradnjo že obstoječih proizvodnih zmogljivosti v mikro-, malih in srednje velikih podjetjih (MSP) spodbudi gospodarski razvoj območij, kjer živijo pripadniki avtohtone madžarske narodne skupnosti.

V sklopu Ukrepa 1 je bil za vsako posamezno proračunsko leto izveden postopek javnega razpisa. Imenovana je bila Komisija za izvedbo javnih razpisov. Vsakokratno pripravljeno vsebino javnega razpisa je potrdilo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo oziroma Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj (od januarja 2023 se je zaradi reorganizacije ministrstev Vlade RS izvajanje ukrepov programa preneslo na Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj). V sklopu programa so bili izvedeni štirje javni razpisi. Rezultati javnih razpisov po posameznih proračunskih letih so prikazani spodaj.

2.1 PRORAČUNSKO LETO 2021 - Javni razpis št. JR – PMSNS–MMÖNK – UKREP 1/2021

Na javni razpis (**JR – PMSNS–MMÖNK – UKREP 1/2021**) je prispelo 26 vlog v skupni vrednosti 1.127.180,50 evrov. Petnajstim prijaviteljem je bil posredovan poziv za dopolnitve; na poziv se je odzvalo 14 prijaviteljev, ki so tudi oddali svoje dopolnitve, en prijavitelj pa dopolnitev ni oddal. Odobrenih je bilo sedem projektnih vlog, od tega je šest upravičencev prejelo zaprosen znesek sofinanciranja, en upravičenec pa je svojo finančno konstrukcijo prilagodil. Upravičenčeva vloga je bila namreč predvidena za sofinanciranje, vendar sredstva, načrtovana po javnem razpisu za sofinanciranje, upravičenih stroškov v obsegu, ki ga je navedel prejemnik sredstev v svoji finančni konstrukciji, niso zadostovala.

2.1.1 UPRAVIČENCI JAVNEGA RAZPISA ŠT. JR – PMSNS–MMÖNK – UKREP 1/2021

Upravičenec: COS, proizvodnja in trgovina d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2021/P/25

Naziv projekta: »Tehnološka oprema za nove produkte/ Technológiai berendezések új termékek gyártására«

Namen investicije upravičenca je bil razvoj novega produkta, tj. težkih svinčenih kroglic. Z izvedeno investicijo bo upravičenec lahko sledil naslednjim zastavljenim ciljem: povečanje konkurenčnosti na trgih, zagotavljanju stabilnosti poslovanja in rasti podjetja, zaposlovanju novih kadrov ter kreptvi dejavnosti v lokalnem okolju. Podjetje je z nabavo nove tehnološke opreme pristopilo k razvoju lastnega novega, visoko kakovostnega produkta, kjer so tehnično-tehnološke zahteve po natančnosti produktov na najvišji tehnični ravni. Povečanje zaposlenosti pri upravičencu bo za 1 novo delovno mesto. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali do 20.205,79 evrov.

Upravičenec: Linux Solution d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS-MMÖNK - UKREP 1/2021/P/21

Naziv projekta: »Avtomatizirano tig varjenje procesnih/prevoznih posod/ Feldolgozó-/szállítótartályok automatizált tig hegesztése«

Namen investicije je bil nakup najsodobnejše tehnologije za avtomatsko stensko TIG varjenje z vročo žico, ki bo omogočila uvedbo novega izdelka, tj. procesne/prevozne posode, ki je plod lastnega razvoja upravičenca. S pomočjo investicije v avtomatiziran postopek bo upravičenec dvignil konkurenčnost izdelave procesnih/prevoznih posod za živilsko industrijo, ki zahtevajo avtomatizirano TIG varjenje. Postopek TIG je najzahtevnejši postopek varjenja, ki zahteva izkušene varilce, produktivnost pa je nizka. Uporablja se pri izdelkih, kjer je zahtevana zelo visoka kvaliteta zvara in lep estetski videz. Z investicijo bo upravičenec zagotavljal enakomerno visoko kakovost zvarov ter bistveno dvignil produktivnost in konkurenčnost. Povečanje zaposlenosti pri upravičencu bo za 1 novo delovno mesto. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 34.217,00 evrov.

Upravičenec: Foto Šimonka, Jolanda Šimonka Milić s.p.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS-MMÖNK - UKREP 1/2021/P/10

Naziv projekta: »Komplet strojev za izdelavo okvirjev / Keretkészítésre szolgáló gépcsomag«

Namen investicije prijavitelja je bil: razširitev dejavnosti razreza, sestavljanja in okvirjanja fotografij, umetniških slik in ogledal z uporabo lastne strojne opreme za potrebe individualnih kupcev in podjetij. Za razširitev storitve s poudarkom na lastni opremi se je upravičenec odločil zaradi optimizacije proizvodnje, hitrosti izdelave, spremljanja in vpliva na kvaliteto končnega izdelka ter boljšega povezovanja z lokalnimi podjetji kot podizvajalec in dobavitelj okvirjev za slike in ogledala. Nova storitev, ki jo bo upravičenec z implementacijo nove opreme lahko ponujal, bo zagotovila vir dodatnih prihodkov iz segmenta, ki ga je do sedaj ponujal le prek podizvajalcev. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 20.115,00 evrov.

Upravičenec: DIGIFOT, fotografija in tisk d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS-MMÖNK - UKREP 1/2021/P/9

Naziv projekta: »Stroj za avtomatsko izdelavo malo serijskih škatlic-Velo B / Kis sorozatú dobozok automatikus kidolgozására szolgáló gép«

Nabavljena oprema bo upravičencu zagotovila nove kakovostne storitve, razširila prodajni asortima izdelkov ter vstop na nov trg. Stroj omogoča ustvarjanje edinstvenih in zapletenih izdelkov v obliki škatlic. Z natančnimi orodji material izreže, luknja, pregiba in mehča, kar je zelo pomembno za podjetje, saj s tem nadzoruje kakovost izdelka, privarčuje s stroški in predvsem s časom. Nabava nove opreme je bila nujna zaradi optimizacije proizvodnje ter zagotavljanja stalne konkurenčnosti upravičenca na trgu. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 17.976,68 evrov.

Upravičenec: OLETIC GPI Inženiring d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS-MMÖNK - UKREP 1/2021/P/8

Naziv projekta: »Nakup tehnološke opreme / Technikai berendezések vásárlása«

Predmet investicije je bil nakup mostnega žerjava nosilnosti 25t in industrijskih dviznih vrat. Namen investicije je bil povečanje konkurenčnosti, rast družbe, izdelava boljših proizvodov in zagotavljanje kakovostnejših storitev. Z novo opremo bo lahko upravičenec proizvajal nove in večje proizvode, ki jih do sedaj ni mogel, in hkrati olajšal delo zaposlenih delavcev. S pomočjo nove opreme bo upravičenec uspel rešiti problem dvigovanja težjih obdelancev ter končnih proizvodov (vodnih turbin). Omogočila bo povečanje proizvodnje v smislu možnosti prevzemanja novih večjih projektov in racionalizacije proizvodnih procesov. Povečanje zaposlenosti pri upravičencu je bilo za 1 novo delovno mesto. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 51.860,78 evrov.

Upravičenec: Avtoprevozníštvo in težka gradbena mehanizacija Tibor Horvat s.p.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS-MMÖNK - UKREP 1/2021/P/3

Naziv projekta: »Nabava specialnega bagerja CATERPILLAR MODEL M314-07/ Venderlános kotrógép CATERPILLAR MODEL M314-07 beszerzése«

Predmet investicije je bil nakup specialnega delovnega stroja, tj. bagerja CATERPILLAR MODEL M314-07. Namen investicije je bil uvedba novih storitev na trg na področju gradbeníštva, in sicer težjih gradbenih del. Gre v bistvu za projekte, ki upravičencu prinašajo večjo dodano vrednost ob bistveno krajši časovni izvedbi. Povečanje zaposlenosti pri upravičencu je bilo za 1 novo delovno mesto. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 80.000,00 evrov.

Upravičenec: MIZARSTVO Evgen Szóke s.p.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS-MMÖNK - UKREP 1/2021/P/1

Naziv projekta: »Investicija v tehnološko nadgradnjo in izboljšavo/ Beruházás a technológiai korszerúsítés és fejlesztés«

Predmet investicije upravičenca je bil nakup horizontalne tračne žage, robilnika in večlistne krožne žage. Tehnološka nadgradnja in izboljšava sta potrebni zaradi vedno večjega povpraševanja po razrezu hlodovine. Z investicijo v tračno in večlistno krožno žago so bo pri upravičencu povečala kakovost in kapaciteta razžaganega lesa. S hitrim in zanesljivim delovanjem novega stroja se bodo zmanjšali stroški obratovanja. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 75.624,75 evrov.

2.2 PRORAČUNSKO LETO 2022 - Javni razpis št. JR – PMSNS–MMÖNK – UKREP 1/2022

Na javni razpis (JR PMSNS–MMÖNK – UKREP 1/2022) je prispelo 27 vlog v skupni vrednosti 832.888,79 evrov. Štirinajstim prijaviteljem je bil posredovan poziv za dopolnitve vlog. Na poziv se je odzvalo vseh 14 prijaviteljev, ki so dopolnitve oddali v za to predpisanem roku. Odobrenih je bilo devet projektnih vlog, pred zaključkom projekta je eden od upravičencev odstopil od pogodbe o sofinanciranju. Tako so ostala finančna sredstva v višini 31.995,51 evrov neizkoriščena.

2.2.1 UPRAVIČENCI JAVNEGA RAZPISA ŠT. JR – PMSNS–MMÖNK – UKREP 1/2022

Upravičenec: Aleksander Šanca s.p.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS - UKREP 1/2022/P/2

Naziv projekta: Nakup minibagerja / Mini kotrógép megvásárlása

Namen investicije je nakup novega delovnega stroja, s pomočjo katerega bi upravičenec ohranjal dosedanja dela in širil dejavnost na upravičenem območju. Z novim delovnim strojem bo mogoče dostopati tudi do težje dostopnih mest, s čimer bo prihranjeno veliko fizičnega dela. Z novim delovnim strojem bodo dela opravljena veliko hitreje in kakovostneje. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 31.384,50 evrov.

Upravičenec: MIZARSTVO Evgen Szőke s.p.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS - UKREP 1/2022/P/3

Naziv projekta: Investicija v težko mehanizacijo v podjetju / A cégnél a nehézgépekbe történő beruházás

Namen investicije je omogočiti nemoteneno oz. lažje in hitrejše delovanje delovnega procesa, ki vsebuje natovarjanje in raztovarjanje hlodovine na tračno žago ter natovarjanje na transportno vozilo po razrezu. S pomočjo novega delovnega stroja bo upravičenec lahko proces razreza hlodovine ter celoten obseg dela, povezan z žago, povečal za kar 20 %. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 23.691,75 evrov.

Upravičenec: SOJOS d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS - UKREP 1/2022/P/4

Naziv projekta: Tehnološka posodobitev in uvedba novega izdelka / Technológiai korszerűsítés és új termék bevezetése

Namen investicije upravičenca je tehnološka posodobitev, ki bo usmerjena v energetska varčnost. S pomočjo investicije bo upravičenec ustvaril eno novo delovno mesto ter prispeval k trajnostnemu in sonaravnemu razvoju celotnega programskega območja. Z urejanjem zaraščenih zelenih površin pa bo povečal turistično privlačnost območja. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 33.075,00 evrov.

Upravičenec: Linux Solution d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS - UKREP 1/2022/P/6

Naziv projekta: Avtomatizacija proizvodnje zahtevnih posod - Duplikator / Duplikátor – komplex tartályok gyártásának automatizálása

Namen investicije upravičenca je nakup najsodobnejše tehnologije za proizvodnjo zahtevnih posod in uvedba novega izdelka (Duplikatorska posoda kot plod lastnega razvoja), ki se uporablja v živilski in kemijski industriji. Z investicijo bo zagotovljena enakomerna visoka kakovost sestave zvarov in končne obdelava posod, s tem pa se bo dvignila produktivnost in konkurenčnost upravičenca na trgu. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 44.386,16 evrov.

Upravičenec: VIRS d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS - UKREP 1/2022/P/10

Naziv projekta: Razvoj in optimizacija proizvodnje in izdelkov podjetja Virs / Virs cég gyártásának, termékeinek fejlesztése és optimalizálása

Nabavljeno opremo bo upravičenec implemetiral v svojo proizvodnjo z namenom testiranja delovanja kamere s kolaborativnim robotom in s tem skušal razviti nov produkt, ki ga bo ponudil na trgu. Cilj je biti korak pred konkurenco in na trgu ponuditi nove rešitve. Z namenom uvajanja LEAN proizvodnje bo upravičenec z nabavljeno opremo zaposlenim omogočil optimizacijo delovnih procesov, urejena in varna delovna mesta in delovne pogoje, maksimalno izkoriščenost strojev, ki na koncu prinašajo dodatno vrednost strankam in skupaj tako zmanjševanje procesne izgube. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 42.414,83 evrov.

Upravičenec: Zobotehnični laboratorij Probojčević d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – UKREP 1/2022/P/12

Naziv projekta: Digitalna zobna protetika – ASIGA MAX UV 3D PRINTER / Digitális fogtechnika - ASIGA MAX UV 3D PRINTER

Namen zobotehničnega laboratorija je modernizacija opreme, ki sledi nenehnim inovacijam na tem področju. Glavna inovacija temelji na digitalni sken izdelavi, ki bo upravičencu zagotavljala inovativne storitve v zobni protetiki, prihranila stroške ter skrajšala čas izdelave. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 10.870,50 evrov.

Upravičenec: SIRISENSE, napredne programske rešitve d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS - UKREP 1/2022/P/14

Naziv projekta: Storitve na področju umetne inteligence / A mesterséges intelligencia szolgáltatások

Sirisense d.o.o. je visokotehnološko podjetje, specializirano predvsem za razvoj programske in strojne opreme na področju kmetijstva. Upravičenec je v sklopu izvajanja projekta nabavil dve delovni postaji za razvoj algoritmov umetne inteligence, s pomočjo katere bi ponudilo nove storitve in tako prispevalo k razvoju programskega območja. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 33.058,50 evrov.

Upravičenec: Elektromaterial Lendava d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS - UKREP 1/2022/P/25

Naziv projekta: Novi okvirji modularne izvedbe stikal/vtičnic Modys + (plus) / Új moduláris keretek a Modys + (plusz) kapcsolók/aljzatokra

Namen izvedbe projekta je povečanje prodaje in proizvodnje ter lansiranje novih izdelkov na trg (Modys + (plus)). Gre v bistvu za popolnoma nove okvirje v modularni izvedbi. Projekt je naravnan ekološko, kar pomeni, da se bodo okvirji brizgali iz reciklirnega materiala, pri čemer se lahko višek materiala v proizvodnji ponovno uporabi kot regenerat. Pri brizganju se bo za hlajenje orodij uporabila podtalna voda, ki se nato, preden jo vrnejo nazaj v podtalnico, uporabi za ogrevanje skladiščne hale. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 50.000,00 evrov.

2.3 PRORAČUNSKO LETO 2023 - Javni razpis št. JR PMSNS – MMÖNK – UKREP 1/2023

Na javni razpis (JR PMSNS – MMÖNK – UKREP 1/2023) je prispelo 29 vlog v skupni vrednosti 844.334,10 evrov. Poziv za dopolnitev vlog je bil posredovan petnajstim prijaviteljem, ki so se nanj v predpisanem roku odzvali in oddali svoje dopolnitve. Odobrenih je bilo dvanajst projektnih vlog, od tega je enajst upravičencev prejelo zaprosen znesek sofinanciranja, en upravičenec pa je svojo finančno konstrukcijo prilagodil. Upravičenčeva vloga je bila namreč predvidena za sofinanciranje, vendar sredstva, načrtovana po javnem razpisu za sofinanciranje upravičenih stroškov v obsegu, ki ga je navedel prejemnik sredstev v svoji finančni konstrukciji, niso zadostovala.

2.3.1 UPRAVIČENCI JAVNEGA RAZPISA ŠT. JR – PMSNS–MMÖNK – UKREP 1/2023

Upravičenec: Purlen, proizvodnje izolacijskih materialov d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2023/1/P

Naziv projekta: Modernizacija proizvodnje in povečanje kapacitet / A termelés korszerűsítése és a kapacitások növelése

Namen investicije je modernizacija proizvodnje, povečanje kapacitet, učinkovitosti in konkurenčnosti na področju proizvodnje predizoliranih cevi in fazonskih komadov ter širitev proizvodnje na nove proizvode, za kar obstaja veliko povpraševanje kupcev. Pozitivni učinek na okolje predstavljata dve novi delovni mesti pri upravičencu projekta. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 26.091,30 evrov.

Upravičenec: Arma, tiskarstvo, poslovne storitve in trgovina, Arpad Žoldoš s.p.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2023/5/P

Naziv projekta: Profesionalni tiskarski stroj Comcolor GD 9630/9631 HighSpeed / Professzionális nyomdagép Comcolor GD 9630/9631 HighSpeed

Namen investicije je nakup strojne opreme na tisk papirja, kateri upravičencu omogoča izdelavo novih kvalitetnih produktov. Digitalni kapljični tisk je sedaj revolucionarna zadeva oz. noviteta. Podjetje nenehno stremi k izboljšavam, izpopolnjevanju in dopolnjevanju, z nabavo

nove opreme pa bo tako konkurenčno na trgu. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 27.911,43 evrov.

Upravičenec: MIZARSTVO Evgen Szőke s.p.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2023/6/P

Naziv projekta: Investicija v tehnološko nadgradnjo in izboljšavo / Beruházás a technológiai korszerűsítés és fejlesztés

Namen investicije upravičenca je tehnološka nadgradnja in izboljšava. Kapaciteta podjetja trenutno znaša 1-2 m³ razrezanega lesa v 8 urah, s pomočjo novih strojev pa se bo kapaciteta razreza povečala tudi do 5 m³ razrezanega lesa v 8 urah. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 17.552,99 evrov.

Upravičenec: Elektromaterial Lendava d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2023/8/P

Naziv projekta: Novi okvirji programa Modys+ za okroglo dozo Ø 60 mm / A Modys+ program új keretei Ø 60 mm-es kerek dobozok

Namen investicije upravičenca je povečati proizvodnjo in prodajo z lansiranjem novih okvirjev stikal in vtičnic Modys+ na trg, ki so namenjeni za montažo v okroglo dozo Ø 60 mm. Z novimi dodatnimi okvirji Modys+ za vgradnjo v okrogle doze premera Ø 60 mm želi upravičenec v naslednjih treh letih povečati prodajo za dodatnih 20 % v primerjavi z letom 2022. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 50.000,00 evrov.

Upravičenec: Torcida d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2023/9/P

Naziv projekta: Modernizacija in optimizacija ogrevalnega sistema-Torcida / A Torcida fűtési rendszerének korszerűsítése és optimalása

Z nabavljeno opremo bo upravičenec v nastavitvenem objektu optimiziral celoten ogrevalni sistem v povezavi s fotovoltaičnimi paneli. Oddajanje sob gostom zahteva določene standarde, ki jih sobodajalec mora upoštevati, med te pa spadata tudi temperatura sobe in sanitarne vode. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 47.517,03 evrov.

Upravičenec: Zobotehnični laboratorij Probojčević d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2023/10/P

Naziv projekta: Dentalna implantologija CS.Neo2 Pro / Fogászati implantológia CS.Neo2 Pro

Namen investicije je v ponudbo dodati storitev implantologije. Zaradi specifičnosti izdelave zobnih nadomestkov na implantatih, ki zahtevajo veliko natančnost, je posodobitev strojne opreme nujno potrebna. Cilja investicije sta dva, in sicer obdržati ordinacije, s katerimi sodeluje upravičenec ter lokalnemu prebivalstvu ponuditi nadstandardne storitve po konkurenčnih cenah, za katere trenutno odhajajo v oddaljene kraje in v sosednje države. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 15.545,85 evrov.

Upravičenec: Management Center d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2023/14/P

Naziv projekta: Širitev zmogljivosti in uvedba novih storitev / Kapacitásbővítés és új szolgáltatások bevezetése

Namen investicije je povečanje zmogljivosti storitev in ustvarjanja osnove za uvedbo nove storitve – rušenje objektov. To so storitve, ki nadomeščajo predvsem ročna, fizična dela. Nabavljen stroj je primeren za uporabo različnih priključkov, s katerimi lahko dodatno širijo ponudbo. Upravičenec načrtuje prihodke v primerjavi s preteklim letom povečati za najmanj 50 odstotkov. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 50.000,00 evrov.

Upravičenec: Legartis d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2023/17/P

Naziv projekta: Nakup nove opreme za visoko gradnjo / Új magasépítési berendezések beszerzése Nabavljena oprema upravičencu predstavlja povsem novo opremo na področju visoke gradnje, na katero se podjetje postopoma preusmerja, saj se povpraševanje po tej vrsti storitev povečuje, medtem ko pa povpraševanje po nizkih gradnjah upada. Podjetje sicer s človeškimi viri razpolaga, vendar mu primanjkuje osnovnih sredstev, specializiranih za visoko gradnjo. Cilji investicije so razširiti spekter ponudbe podjetja in na trgu ponuditi dodatne storitve; ustvariti prehod iz nizkih gradenj na visoke gradnje; ohraniti delovna mesta in zagotoviti delo svojim zaposlenim; okrepiti sodelovanje z gospodarskimi subjekti, ki bodo nastopali kot podizvajalci in partnerji pri posameznih projektih. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 10.807,73 evrov.

Upravičenec: COS, proizvodnja in trgovina d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2023/20/P

Naziv projekta: Tehnološka oprema za novo storitveno dejavnost / Technológiai berendezés új szolgáltatási tevékenységhez

Namen investicije je razvoj nove storitvene dejavnosti v podjetju, in sicer ponudba mehanske obdelave kovin za maloserijske kovinske izdelke. V podjetju bodo tako z načrtovano investicijo lahko sledili zastavljenim ciljem, kot so: povečanje konkurenčnosti podjetja, zagotavljanje stabilnosti poslovanja in rasti podjetja ter krepitev dejavnosti v samem lokalnem okolju. Z nabavo nove tehnološke opreme bo lahko podjetje lokalnim naročnikom in tudi širše ponudilo celovito mehansko obdelavo kovin za izdelavo individualnih ali maloserijskih kosov strojnih elementov po naročilu strank, in sicer struženje, rezkanje, vrtanje in termično obdelavo, z novo tehnološko opremo pa tudi fino brušenje in končno fino obdelavo kovin. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 12.192,30 evrov.

Upravičenec: LINOX SOLUTION d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2023/21/P

Naziv projekta: Lasersko varjenje lahkih izdelkov iz nerjavnega jekla / Könnyű rozsdamentes termékek lézeres hegesztése

Namen investicije je nakup najsodobnejše tehnologije za lasersko varjenje in dvigala za pomoč pri proizvodnji. Gre za varjenje z računalniško vodenim laserskim žarkom, ki se ga usmeri na stik materialov, pri čemer se s topljenjem osnovnega materiala ustvari neporozen zvarni spoj. Z njim se ustvarijo tanki zvari, primerni za tanke materiale. Z investicijo bo podjetje osvojilo proizvodnjo lahkih izdelkov iz nerjavnega jekla, tj. nove skupine izdelkov, kot so: izdelki iz tanjših materialov (ohišja, posode s tanjšimi plašči) in izdelki z večjimi ravnimi površinami (razne omare, komore, lijaki, kvadratne posode,...). Pričakuje se tudi prodor na trg izdelave (lovilnih) komor za hladilne naprave za znanega kupca. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 13.824,38 evrov.

Upravičenec: Produkcijske in druge storitve, Peter Ošljaj s.p.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2023/23/P

Naziv projekta: Nakup opreme za audio produkcijo in snemanje v Dolby Atmos / Berendések vásárlása Dolby Atmos hanggyártáshoz és rögzítés

Upravičenec želi glasbenikom v svojem lastnem studiu ponuditi tudi možnost snemanja in produkcije v vrhunski avdio tehnologiji, zato se je odločil za investicijo v system Dolby Atmos. Investicija predstavlja nabavo enote, konverterja in mikrofona. Omenjena osnovna sredstva predstavljajo zaokroženo celoto ter so potrebni za snemanje in produkcijo v zgoraj omenjenem sistemu. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 17.801,83 evrov.

Upravičenec: K.D.D. Košnja in druga dela Roki Györköös s.p.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2023/29/P

Naziv projekta: Nakup vrtno mehanizacije / Kertrendezési eszköz beszerzése

Upravičencu nabavljena oprema predstavlja širitev dejavnosti. Naprava je hitra in primerna za manjše brežine. Ima nameščen najsodobnejši motor, ki je tako manj hrupen ter okolju bolj prijazen. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 10.755,16 evrov.

2.4 PRORAČUNSKO LETO 2024 - Javni razpis št. JR PMSNS – MMÖNK – UKREP 1/2024

Na javni razpis (JR PMSNS – MMÖNK – UKREP 1/2023) je prispelo 43 vlog v skupni vrednosti 1.169.427,84 evrov. Poziv za dopolnitev vlog je bil posredovan devetnajstim prijaviteljem. Odobrenih je bilo dvanajst projektnih vlog, od tega je enajst upravičencev prejelo zaprosen znesek sofinanciranja, en upravičenec pa je svojo finančno konstrukcijo prilagodil. Upravičenčeva vloga je bila namreč predvidena za sofinanciranje, vendar sredstva, načrtovana po javnem razpisu za sofinanciranje upravičenih stroškov v obsegu, ki ga je navedel prejemnik sredstev v svoji finančni konstrukciji, niso zadostovala.

2.4.1 UPRAVIČENCI JAVNEGA RAZPISA ŠT. JR – PMSNS–MMÖNK – UKREP 1/2024

Upravičenec: Storitve s kmetijsko in gradbeno mehanizacijo Aleksander Kološa s.p.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2024/1/P

Naziv projekta: Bager Sany SY35U z dodatno opremo / Kotró gép Sany SY35U kiegészítőkel

Namen investicije je modernizacija ponujenih storitev, povečanje kapacitet, učinkovitosti in konkurenčnosti na področju izkopov (npr. izkop štorov, izkop dvorišč,...), škarpiranju brežin in planiranju zemlje. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 28.087,50 evrov.

Upravičenec: X-LAS d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2024/2/P

Naziv projekta: Razvoj poslovanja in optimizacija skladiščenja / Üzletfejlesztés és tárolás optimalizálás

Namen investicije je bil nakup avtomatiziranega skladišča, razvoj poslovanja ter optimizacija skladiščenja. Prednosti nabave osnovnega sredstva so večja natančnost in produktivnost, optimizacija prostora, boljša sledljivost, večja prilagodljivost in izboljšana varnost. Z zaključenim projektom sta se na Programskem območju odprli 2 novi delovni mesti. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 50.000,00 evrov.

Upravičenec: Izovent AM, Aleš Majhen s.p.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2024/16/P

Naziv projekta: Nabava strojev za obdelavo pločevine / Lemezfeldolgozó gépek beszerzése

Namen investicije upravičenca je bil vzpostaviti in zagnati proizvodnjo osnovnih elementov in polizdelkov po meri za potrebe kupcev. Investicija bo pozitivno vplivala na lokalna podjetja, s katerimi upravičenec sodeluje, saj bo z novimi stroji proizvode mogoče izdelati po ugodnejši ceni in v veliko krajšem času. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 12.680,32 evrov.

Upravičenec: Veterinarska postaja Lendava d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2024/17/P

Naziv projekta: Nakup novih veterinarskih aparatur / Új állatorvosi berendezések beszerzése

Namen investicije je bila nabava novih veterinarskih aparatur. Investicija bo upravičencu omogočala enostavnejše in bolj kvalitetno izvajanje zdravljenja vseh vrst živali, še posebej malih, manjšo porabo časa za izvajanje posameznega posega ter manjšo možnost napak pri izvajanju storitev. Z zaključenim projektom se je na Programskem območju odprlo 1 novo delovno mesto. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 34.827,93 evrov.

Upravičenec: Management Center d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2024/20/P

Naziv projekta: Širitev dejavnosti z uvedbo novih storitev / Tevékenység bővítése új szolgáltatások bevezetésével

Namen investicije je bila uvedba nove storitve (utrjevanje dovoznih poti na gradbiščih, utrjevanje parkirišč, utrjevanje podlag za položitev tlakovcev, asfalta, utrjevanje dvorišč in

športnih igrišč) pri upravičencu. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 20.550,00 evrov.

Upravičenec: Kozmetične storitve Simona Fideršek s.p.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2024/24/P

Naziv projekta: Širjenje kozmetične in pedikerske dejavnosti s pico laserjem / Kozmetikai és pedikűrös tevékenység bővítése picolézerrel

Namen investicije je bil doseči višji standard kozmetičnih storitev ter opremljanje kozmetičnega salona z moderno tehnologijo. Nova tehnologija, ki jo omogoča picosekundni laser, zagotavlja pri upravičencu uvedbo popolnoma nove storitve. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 10.640,00 evrov.

Upravičenec: PLOT-MONT, Dejan Bogar s.p.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2024/28/P

Naziv projekta: Nakup laserske rezalne mize / Lézeres vágóasztal vásárlása

Namen projekta je bil nabava CNC stroja, s katerim do zdaj upravičenec ni razpolagal. Z nabavo stroja bo delovni proces lažji, saj za rezanje kovinskih plošč, cevi in vzorcev ne bo potrebno najemati podizvajalcev. S tem bo zaznan znaten prihranek na času in stroških. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 32.250,00 evrov.

Upravičenec: BMN-gradnje, Branko Bogar s.p.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2024/29/P

Naziv projekta: Nakup gradbene mehanizacije / Építkezési gépezet beszerzése

Namen projekta je bil nabava mini bagra, s katerim do zdaj upravičenec ni razpolagal. Z nabavo bagra bo delovni proces lažji, saj za zemeljska dela ne bo potrebno najemati podizvajalcev. S tem bo zaznan znaten prihranek na času in stroških ter širitev dejavnosti. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 47.250,00 evrov.

Upravičenec: Unastra d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2024/34/P

Naziv projekta: Uporaba dronov v kmetijstvu / Drónok használata a mezőgazdaságban

Namen projekta je bil nabava drona za nanos tekočega sredstva in raztros razsutega materiala. Prednosti dronov predstavljajo manjša poraba škropilne brozge, točkovna aplikacija na ciljni površini ter enostavno testiranje na strmih in težko dostopnih terenih. Omogočajo preprosto upravljanje na razmočenih tleh, brez zibanja tal. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 15.360,00 evrov.

Upravičenec: Medičarstvo Damjan Celec s.p.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2024/37/P

Naziv projekta: Pakirni stroj za uvedbo nove embalaže in novih izdelkov / Csomagológép új csomagolás és termékek bevezetéséhez

Namen projekta je bil nabava pakirnega stroja, s katerim bo možno izdelati novo embalažo, kar za upravičenca predstavlja uvedbo novega izdelka na trg, in sicer novo vrsto in obliko medenjakov. Omogočeno bo pakiranje različnih vrst in oblik (privlačna embalaža, unikaten produkt za točno določeno prireditev, personalizirana ali interaktivna embalaža tudi z uporabo QR kod). Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 25.766,25 evrov.

Upravičenec: TGP MEKA d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2024/39/P

Naziv projekta: Mini bager Zero tail swing / Zero tail swing mini kotrógép

Namen projekta je bil nabava 5,5-tonskega mini bagra s petimi nagibnimi žlicami z namenom izboljšanja operativne učinkovitosti in prilagodljivosti pri gradbenih delih, vključno z izkopi, pripravo terena, izgradnjo cest in projekti rušenja. Z zaključenim projektom se je na Programskem območju odprlo 1 novo delovno mesto. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 50.000,00 evrov.

Upravičenec: Prekmurec d.o.o.

Pogodba o sofinanciranju številka: JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2024/43/P

Naziv projekta: Z novo opremo do večje ponudbe in trajnosti / Új berendezés nagyobb kínálatot és fenntarthatóságot jelent

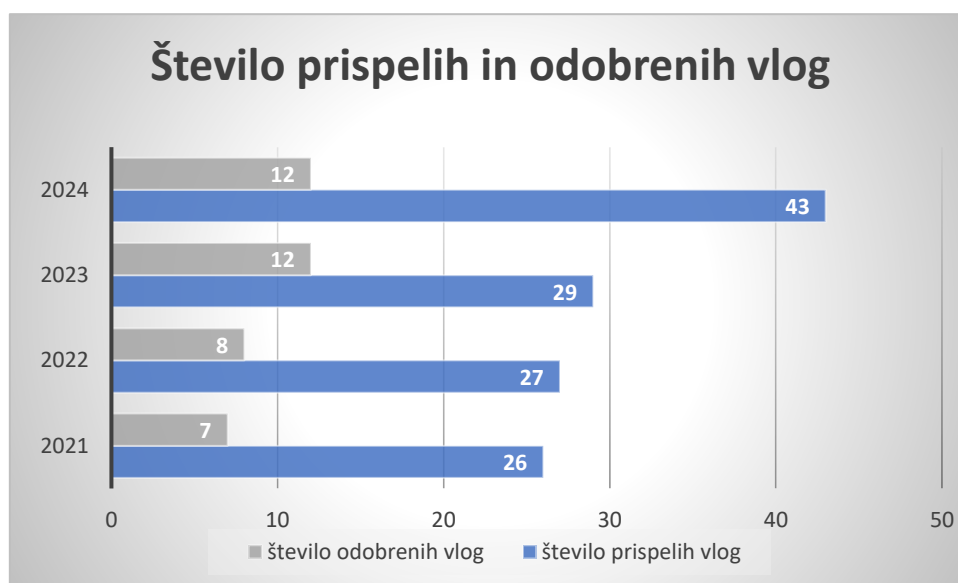
Namen projekta je bil nadgradnja zmogljivosti poslovalnice oziroma izboljšanje/posodobitev opreme in storitev v trgovini na drobno. Cilj investicije je bil razširiti ponudbo ter s tem povezane storitve. Upravičeni stroški, ki so bili predmet sofinanciranja, so znašali 4.583,51 evrov.

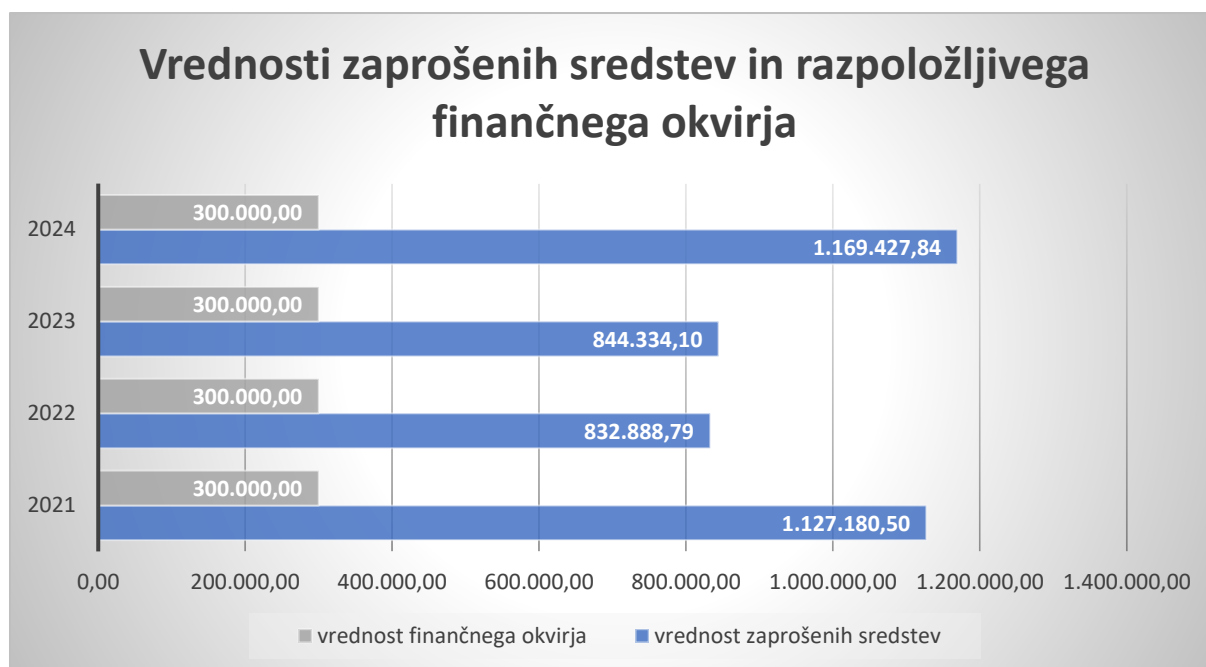
Kazalnik učinka: Z zaključenim javnim razpisom JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2021 je bilo v sofinancirane projekte vključenih 7, z javnim razpisom JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2022 8, z javnim razpisom JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2023 12 ter z javnim razpisom JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2024 prav tako 12 gospodarskih subjektov. V štirih proračunskih letih je bilo tako skupno sofinanciranih 39 projektov vlog upravičencev. Nekateri upravičenci so bili uspešni kar na več javnih razpisih, in sicer podjetja Mizarstvo Evgen Szőke s.p., Linx Solution d.o.o., Elektromaterial Lendava d.o.o., COS, proizvodnja in trgovina d.o.o., Management Center d.o.o. in Zobotehnični laboratorij Probojčević d.o.o., zato je v tabeli, kjer so prikazani rezultati programa, pri kazalniku učinka (*U*) število gospodarskih subjektov, vključenih v sofinancirane projekte vpisanih 31 gospodarskih subjektov, število odobrenih projektov pa 39.

Kazalnik vpliva: Z zaključenim javnim razpisom JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2021 so se na Programskem območju odprla 4, z javnim razpisom JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2022 2, z javnim razpisom JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2023 3 ter z javnim razpisom JR PMSNS – MMÖNK - UKREP 1/2024 4 nova delovna mesta, skupaj torej 13 novih delovnih mest.

S tem smo omogočili uresničitev ciljev samega Programa, in sicer, da programsko območje, kjer živijo pripadniki avtohtone madžarske narodne skupnosti, v štirih proračunskih letih dvignemo z razvojno nazadujočega položaja na višjo raven, kar vključuje razvoj že obstoječih podjetij, vzpostavitev nove in posodobitev obstoječe infrastrukture ter povečanje privlačnosti območja, kar bo posledično pripomoglo k ustvarjanju novih delovnih mest in znižanju stopnje brezposelnosti. Vsi upravičenci javnih razpisov so s pomočjo uresničitve sofinanciranih projektov lahko izdelovali nove produkte ter z novimi izdelki in storitvami širili in modernizirali svojo proizvodnjo.

V nadaljevanju je prikazano število prispelih vlog na posamezni javni razpis ter število odobrenih vlog. Največ vlog je prispelo v proračunskem letu 2024, in sicer 43, od katerih je bilo odobrenih 12 projektnih vlog. Najmanj vlog je prispelo v proračunskem letu 2021, in sicer 26, od tega je bilo odobrenih 7 projektnih vlog. Število prispelih in odobrenih projektnih vlog je z vsakim proračunskim letom naraščalo. Razpoložljiva finančna sredstva programa v sklopu tega ukrepa so znašala 1.200.000,00 evrov. Sredstva so bila v celoti izčrpana.

Kot je razvidno iz zgornjega grafikona je vrednost zaprošenih sredstev vsako proračunsko leto bistveno večja od zneska razpoložljivih sredstev. Podatek je kazalnik, da bi bilo znesek razpoložljivih sredstev potrebno povečati. V programu za obdobje od leta 2025 do 2028 bo predvideni znesek razpoložljivih finančnih sredstev znašal 500.000,00 evrov.

3. Ukrep 2: SPODBUJANJE TURISTIČNIH DEJAVNOSTI IN PRODUKTOV

Pogodbo o izvajanju in financiranju Ukrepa 2: Spodbujanje turističnih dejavnosti in produktov, št. C2130-21G900002, sta PMSNS in MGRT podpisala 29. marca 2021. Finančna sredstva so bila zagotovljena na proračunski postavki št. 160045 – Razvoj območij narodnih skupnosti, in so za vsako proračunsko leto znašala 180.000,00 EUR, kar skupno predstavlja 720.000,00 evrov.

Namen drugega ukrepa je spodbujanje nadaljnjega razvoja programskega območja z oživitvijo etnografskih hiš in drugih objektov, ki so v lasti ali v upravljanju občinskih samoupravnih narodnih skupnosti ter prostorov Zavoda za kulturo madžarske narodnosti Lendava.

Osrednji cilj je ohranjanje jezikovne in kulturne identitete prekmurskih Madžarov ter vzpostavitev možnosti njihovega aktivnega vključevanja v razvoj programskega območja, tako gospodarskega kot turističnega.

Nadaljnji cilji so še bili:

- privabljanje turistov;

- v obstoječih etnografskih hišah spodbujati vzpostavitev in razvoj turistično-gospodarske dejavnosti;
- ureditev ustreznih prostorov, nabava pripomočkov, opreme in zagotovitev drugih pogojev za delovanje etnografskih hiš;
- promocija programskega območja.

Sredstva so se dodeljevala na podlagi pogodb, sklenjenih med PMSNS in:

- Madžarsko samoupravno narodno skupnostjo občine Lendava;
- Madžarsko samoupravno narodno skupnostjo občine Dobrovnik;
- Madžarsko samoupravno narodno skupnostjo občine Moravske Toplice;
- Madžarsko samoupravno narodno skupnostjo občine Hodoš;
- Madžarsko samoupravno narodno skupnostjo občine Šalovci in
- Zavodom za kulturo madžarske narodnosti Lendava.

V sklopu Ukrepa 2 so bila izvedena nadaljnja dela za obnovo objekta Etnografske domačije Dolina/Völgyifalu, in sicer v proračunskem letu 2021 v višini 130.000,00 EUR, v proračunskem letu 2022 v višini 100.000,00 evrov ter v proračunskem letu 2023 v višini 60.000,00 evrov. Zaključena so bila dela za obnovo na objektu Centra Bánffy v okviru ZKMN v skupni višini 169.938,74 EUR (proračunsko leto 2021 v višini 50.000,00 evrov, proračunsko leto 2022 v višini 80.000,00 evrov in proračunsko leto 2023 v višini 39.938,74 evrov). V proračunskem letu 2023 je bilo za obnovo etnografskega muzeja v Krplivniku namenjenih 78.154,37 evrov. V proračunskem letu 2024 je bilo za razširitev skednja in obnovo razstave v Hiši Györgya Dobronokija namenjenih 90.000,00 evrov ter za vzpostavitev Žganjarne v Domanjševcih prav tako v 90.000,00 evrov.

Razpoložljiva finančna sredstva programa v sklopu tega ukrepa so znašala 720.000,00 evrov. Sredstva so bila izčrpana v višini 718.093,11 evrov, kar predstavlja 99,74 odstotkov. Z izvedenimi aktivnostmi smo si prizadevali za uresničitev zastavljenih ciljev tega ukrepa. Etnografske hiše, v katere so občinske samoupravne narodne skupnosti vlagale, bodo v prihodnosti služile kot objekti, kjer bo na ogled celostna zbirka etnološke identitete madžarske narodne skupnosti, ki zaznamuje določeno občinsko samoupravno narodno skupnost. To so predmeti, običaji, šege in prikazi kmetijskih dejavnosti, ki so lahko pozneje pomembni ne samo s turističnega, ampak tudi z gospodarskega vidika, bogatejša pa bo tudi kulturna prepoznavnost programskega območja. Hkrati se bo povečala možnost sodelovanja z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami, saj si bodo učenci lahko ogledali razne rokodelske spretnosti in jih tudi sami preizkusili, kot so na primer: barvanje medenjakov, krašenje pirhov, izdelava rokodelskih izdelkov iz naravnih materialov, kot so ličje in šibje. Etnografske hiše so bogatejše za promocijske vsebine, ki so bile pripravljene v sklopu ukrepa 3. Vse promocijske vsebine, dostopne na spletni strani www.muravidek.re, so v vseh etnografskih hišah na voljo tudi v fizični obliki.

4. Ukrep 3: PROMOCIJA PROGRAMSKEGA OBMOČJA IN PODPORA PRI IZVAJANJU PROGRAMA

29. marca 2021 sta Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost sklenila pogodbo št. C2130-21G900003 o izvajanju in financiranju Ukrepa 3. Namen in cilj četrtega ukrepa je kakovostna in strokovna izvedba programa ter promocija za hitrejši gospodarski razvoj programskega območja. V zvezi s Programom je PMSNS izvajala strokovne, tehnične, administrativne in organizacijske naloge, ki so bile potrebne za ustrezno podporo pri izvedbi posameznega ukrepa. Te naloge so med drugim obsegale obveščanje javnosti, tako medijev kot predstavnikov gospodarstva, potencialnih turistov... V sodelovanju z MGRT so bile pripravljene pogodbe o izvajanju in financiranju posameznega ukrepa Programa. Organizirane in izvedene so bile vsakokratne tiskovne konference, kjer smo javnost sproti obveščali o javnih razpisih in rezultatih programa ter prav tako o predvidenih načrtih za izvedbo posameznih aktivnosti. Vsako leto so potekali tudi svečani podpisi pogodb o sofinanciranju z upravičenci javnih razpisov. Pregled in priprava zahtevkov za izplačilo za vse ukrepe v sklopu programa je potekalo ves čas trajanja programa. Predstavniki PMSNS so se udeležili več sestankov za ustrezno izvajanje in podporo Programa, ki sta jih organizirala MGRT ali PMSNS. Ves čas trajanja Programa so bili tudi organizirani stalni delovni sestanki delovne skupine za izvajanje Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024.

Izvedene so bile tudi aktivnosti za promocijo programskega območja (npr.: zbiranje idej o snemanju promocijskih videov, porazdelitev idej po sklopih (ohranjanje običajev, narava, mesto, etnografske hiše itd.), nadgradnja spletne strani www.muravidek.re; priprava in prevajanje vsebin za spletno stran; priprava in objava več PR-člankov v različnih revijah na temo turizma. Ves čas trajanja programa je potekalo fotografiranje, obdelava fotografij za namen objave na spletu (Facebook, Instagram, spletna stran,...); priprava več različnih PR-člankov za objavo na spletu ali v tiskanih izdajah ter posnetkov za objavo na radiu tako doma, kot v medijih na Madžarskem.

Zaposleni v sklopu Programa so programsko območje promovirali z udeležbo na različnih sejnih doma in v tujini. Pripravljeni so bili promocijski materiali, ki so bili namenjeni za promocijo na teh sejmih. Ves promocijski material je bil opremljen z logotipi programa.

Pripravljene in izdane so bile številne publikacije:

- družabni igri Črni Peter in Domino, Spominska igra s kartami o Prekmurju,
- Tematske brošure,
- Prekmurje in njegovi biseri,
- Košatorepka raziskuje Prekmurje,
- Laurina in Erikova kolesarska doživetja v Prekmurju,
- Zbirka za vrtčevske otroke – Labodji mladiček Puhek, Ježek Pikec, Čebelica Brenča, Sinička Cini in Vidra Vili.

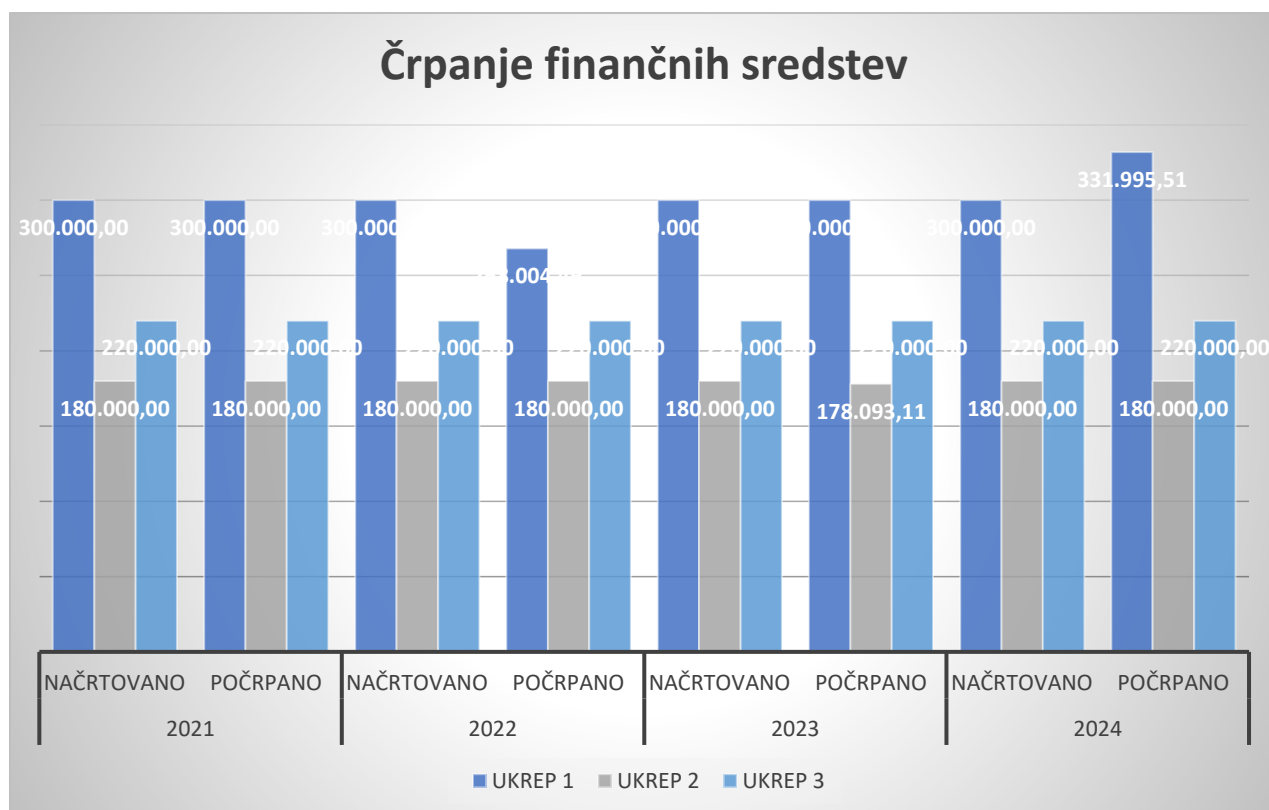
Razpoložljiva finančna sredstva programa v sklopu tega ukrepa so znašala 880.000,00 evrov. Finančna sredstva so bila v celoti izčrpana.

V spodnji tabeli so prikazani kazalniki učinka, rezultata in vpliva, ki smo jih dosegli z izvajanjem aktivnosti v sklopu zgoraj opisanih treh ukrepov programa.

Ukrepi programa	Kazalniki učinka (U), rezultata (R) in vpliva (V)	Izhodišče	Cilj 2024	Rezultat 2024
SPODBUJANJE NALOŽB V GOSPODARSTVU NA PROGRAMSKEM OBMOČJU	(U) število gospodarskih subjektov, vključenih v sofinancirane projekte	0	15	31
	(V) znižanje stopnje brezposelnosti v programskem območju	2020 = 15,8 %*	znižanje	2024 = 7,2 %*
SPODBUJANJE TURISTIČNIH DEJAVNOSTI IN PRODUKTOV	(R) število izvedenih programov vzpostavitve in nadgradnje etnografskih hiš	0	5	5
PROMOCIJA REGIJE IN PODPORA PRI IZVAJANJU PROGRAMA	(R) nadgradnja spletne strani	0	1	1
	(R) povečanje števila zaposlenih	0	3	3
	(R) vzpostavljena turistična točka "V Pomurje-Muravidékre"	0	1	1

* Podatek je izračunan na podlagi podatkov, pridobljenih na spletni strani ZRSZ – povprečje stopenj brezposelnosti po petih občinah, kjer živijo pripadniki avtohtone madžarske narodne skupnosti (december 2024).

Našteti trije ukrepi Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti za obdobje izvajanja 2021-2024 so bili uspešno zaključeni. Doseženi so bili vsi zastavljeni kazalniki učinkov, rezultatov in vpliva. Sofinanciranih je bilo 39 projektov, ki so jih upravičenci uspešno zaključili in jih še vedno izvajajo. Vsi upravičenci javnih razpisov so lahko s pomočjo uresničitve sofinanciranih projektov začeli s proizvodnjo novih izdelkov, hkrati pa razširili in modernizirali svojo proizvodnjo in storitve. Bogatejša je tudi kulturna prepoznavnost programskega območja. Na področju promocije programskega območja so v sklopu izvajanja prvega programa narejeni prvi koraki, v dotičnem programu pa je potekala nadgradnja teh aktivnosti. Rezultati programa so uspešni in koristni za vse vključene ciljne skupine: turistične akterje, gospodarske subjekte, občinske samoupravne narodne skupnosti, potencialne turiste, prebivalce programskega območja.... Okrepilo se je sodelovanje med PMSNS ter Ministrstvom za kohezijo in regionalni razvoj, med gospodarskimi subjekti in madžarsko narodno skupnostjo.

Črpanje finančnih sredstev je potekalo v skladu s pogodbo o sofinanciranju. V proračunskem letu 2022 je bilo v sklopu ukrepa 1 počrpanih 268.004,49 finančnih sredstev, nepočrpna finančna sredstva v višini 31.995,51 evrov so bila počrpana v proračunskem letu 2024. Na tem mestu je zaznati odstopanje v zgornjem grafikonu. Odstopanje se pojavlja še v proračunskem letu 2023 v sklopu izvajanja ukrepa 2, kjer je bilo od razpoložljivih 180.000,00 evrov počrpanih 78.093,11 evrov. Črpanje finančnih sredstev v sklopu programa za ukrep 1, 2 in 3 znaša tako 99,93 %. V spodnji tabeli so razvidni podatki za obdobje od 2021 do 2024 in po posameznih ukrepih (ukrep 1, ukrep 2 in ukrep 3).

Tabela 1: Realizacija finančnega načrta v obdobju 2021-2024

Realizacija finančnega načrta ukrepov 1, 2 in 3 v obdobju 2021–2024 (v evrih)					
Ukrepi Programa	2021	2022	2023	2024	SKUPAJ VREDNOST PO POSAMEZNIH UKREPIH
Ukrep 1	300.000,00	268.004,49	300.000,00	331.995,51	1.200.000
Ukrep 2	180.000,00	180.000,00	178.093,11	180.000,00	718.093,11
Ukrep 3	220.000,00	220.000,00	220.000,00	220.000,00	880.000,00
Realizacija skupaj	2.798.093,11				

5. UKREP 4: SPODBUJANJE KMETIJSTVA NA PROGRAMSKEM OBMOČJU

Z namenom spodbujanja kmetijstva in gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti na programskem območju, ki zajema narodnostno mešana območja v Prekmurju, je Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost (PMSNS) izvedla aktivnosti v okviru projekta vzpostavitve in delovanja vzorčne kmetije, ki je bil del programa *Program spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024*.

Ukrep 4 je bil razdeljen na dva podukrepa:

-podukrep 4.1 *Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju*

-podukrep 4.2 *Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov s programskega območja v okviru »vzorčne kmetije«*

Razpoložljiva finančna sredstva programa v sklopu tega ukrepa so znašala 5.250.000 evrov.

Vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije je zajemalo nepridobitno podporo razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti, z organizacijo izobraževanj, delavnic, ogledov dobrih praks ter promocijo lokalne in tradicionalne hrane. Projekt je bil razdeljen na več faz, ki so vključevale začetno vzpostavitev kmetije, organizacijo dogodkov in zaključna poročila o doseženih ciljih.

Glavni cilji projekta:

- Vzpostaviti vzorčno kmetijo kot osrednjo točko za razvoj trajnostnega in konkurenčnega kmetijstva in spodbujevalca razvoja kmetijstva z namenom ohranjanja poseljenosti narodnostno mešanega območja.
- Omogočiti prenos znanja, inovativnih praks in spodbujati povezovanje kmetijskih proizvajalcev.
- Okrepiti gospodarsko osnovo in izboljšati samooskrbo na narodnostno mešanem območju Pomurja.
- Vzpostaviti modele pridelave, predelave in krožnega gospodarstva, upoštevajoč sodobne trende, inovativne pristope in naravne danosti programskega območja v kmetijstvu.
- Vključiti lokalne kmetijske proizvajalce v sheme kakovosti ter spodbujati krožno gospodarstvo.
- Promovirati lokalno pridelavo in povečati prepoznavnost kmetijskih praks na območju
- Izboljšanje gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti.

V spodnji tabeli so prikazani kazalniki rezultata, ki smo jih dosegli z izvajanjem aktivnosti v sklopu zgoraj opisanega ukrepa programa.

Preglednica: Kazalniki programa

Ukrepi programa	Kazalniki učinka (U), rezultata (R) in vpliva (V)	Izhodišče	Cilj 2024	Rezultat 2024
SPODBUJANJE KMETIJSTVA NA PROGRAMSKEM OBMOČJU	(R) Število vzpostavljenih vzorčnih kmetij	0	1	1
	(R) Število izvedenih dogodkov	0	15	77
	(R) Število vzpostavljenih spletnih platform	0	1	1

5.1 PODUKREP 4.1: Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju

Podukrep 4.1 se je izvajal na podlagi tripartitne pogodbe o izvajanju in financiranju Podukrepa 4.1: Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju številka 2330-22-000108, ki je bila dopolnjena s štirimi aneksi. Finančna sredstva so bila zagotovljena na proračunski postavki MKGP številka 211016 – Podpora narodnim skupnostim, NRP 2330-22-0004. Tripartitna pogodba je bila sklenjena med MKGP, Agencijo Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljevanju: ARSKTRP) in PMSNS. Pogodba je bila 9. 5. 2022 podpisana le med PMSNS in MKGP. ARSKTRP pogodbe ni podpisala, podpisala pa je anekse.

Začetna pogodbena vrednost investicije je znašala 6.700.000,00 EUR z DDV. Dinamika financiranja po posameznih proračunskih letih je bila sledeča:

- proračunsko leto 2022: do 2.180.000,00 EUR
- proračunsko leto 2023: do 2.600.000,00 EUR
- proračunsko leto 2024: do 1.920.000,00 EUR

Z aneksom številka 2 z dne 5. 10. 2023 se je pogodbena vrednost za proračunsko leto 2023 in leto 2024 znižala, in sicer za:

- proračunsko leto 2023: do 1. 300.000,00 EUR
- proračunsko leto 2024: do 960.000,00 EUR

Temu je sledila tudi novelacija IP z novo dinamiko financiranja po posameznih proračunskih letih.

Aneks številka 3 so 3. 4. 2024 podpisali PMSNS, MKGP in ARSKTRP, vseboval pa je možnost menjave zemljišč ter izplačilo plač zaposlenim za mesec november in december 2024 v januarju 2025. Aneks številka 4 je bil podpisan 29. 10. 2024 med PMSNS, MKGP in ARSKTRP, vseboval pa je prenos sredstev iz podukrepa 4.2 na podukrep 4.1 v višini 112.531,27 EUR ter spremenjen IP za podukrep 4.1.

Glavni cilj podukrepa 4.1 je bil vzpostavitev vzorčne kmetije kot osrednje infrastrukturne in programske enote za spodbujanje trajnostnega in odpornega kmetijstva. Vzorčna kmetija se nahaja v Banuti (občina Lendava) in vključuje tudi dislocirane enote v Dolgovaških Goricah, Dobrovniku, Motvarjevcih, Domanjševcih in Krplivniku.

Nadaljnji cilji podukrepa 4.1 so še:

- spodbujanje kmetijskih proizvajalcev k aktivni udeležbi pri razvoju »vzorčne kmetije« in uporabljanju modelov pridelave, predelave in krožnega gospodarstva na programskem območju pri svoji lastni pridelavi oziroma predelavi;
- spodbujanje javnih zavodov in drugih ponudnikov gostinskih storitev k uporabljanju vzpostavljenih modelov nabave lokalnih pridelkov oziroma živil;
- vzpostavitev modelov pridelave, predelave in krožnega gospodarstva, upoštevajoč sodobne trende, inovativne pristope in naravne danosti programskega območja v kmetijstvu;
- vzpostaviti in razviti informacijski center in razvojno-raziskovalno enoto, ki bo delovalo na področju kmetijstva.

Za podukrep 4.1 je bilo v času izvajanja projekta oddanih skupaj 7 zahtevkov z vmesnimi poročili o izvajanju projekta. K vsakemu oddanemu zahtevku in dopolnitvam so bili priloženi računi in vsa potrebna dokumentacija, poleg katerih se nahajajo tudi slikovna dokazila. Končno poročilo za podukrep 4.1 (Vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju, v okviru Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021 -2024) se nanaša na obdobje od začetka projekta do 31. 12.2024. Stroški so bili upravičeni le do 10. 11. 2024, razen za plače, ki so bili do 31.12.2024. »Nepokriti, odprti« so ostali stroški od 10. 11. 2024 do 31. 12. 2024, in sicer za stroške, kot so: poraba električne energije, vode, komunalni prispevek, ...

IZVEDENE AKTIVNOSTI PO DINAMIKI INVESTICIJE PODUKREPA 4.1

V letu 2022 je PMSNS od razpoložljivih 2.180.000 EUR realizirala 1.914.918,15 EUR.

V okviru podukrepa 4.1 se je finančno podprlo (izplačalo) 1.914.918,15 EUR za:

- nakup zemljišča in objektov za vzpostavitev »vzorčne kmetije« v Banuti;
- nakup nepremičnine – gostišča z odprto teraso in prenočišči v Lendavskih gorica;
- nakup nepremičnine – pisarniški prostori v Dobrovniku;
- izdelava projektne dokumentacije, svetovanje pri pripravi dokumentacije, pravni stroški pri nakupu zemljišč in objektov;
- nakup kmetijske in transportne mehanizacije (vrtavkasta brana, priključek za obdelavo travinja, trosilec, viličar, prikolice, kose in kosilnice, ...);
- nakup gospodarskih vozil;
- nakup druge opreme in različnega orodja (ročno električno orodje, agregat, visokotlačni čistilec, voziček z orodjem, varilnik, ...);
- nakup programske in strojne računalniške opreme;
- materialni stroški in stroški storitev, povezani z izvajanjem projekta.

V letu 2023 je bilo za aktivnosti od načrtovanih 1.300.000 EUR po programu izplačanih 1.218.057,88 EUR.

V okviru podukrepa 4.1 se je finančno podprlo (izplačalo) 1.218.057,88 EUR za:

- nakup kmetijske in transportne mehanizacije (prikolica za prevoz agregata, paletni viličar);
- nakup druge opreme (dveh prireditvenih šotorov, miz in klopi, hale za spravilo sena);
- vzpostavitev vzorčnih nasadov (nasad špargljev, nasad jagodičevja, nakup trt za zasaditev namiznega grozdja);
- vzpostavitev vzorčnih čred živali (konji, prašiči mangelice, krško poljski prašiči, osli, sivo govedo);
- vzpostavitev nadstreškov za živali;
- preureditev obstoječega hleva (del stavbe je funkcionalno razdeljen na dva dela. En del predstavlja pripravo za predelovalnico kmetijskih proizvodov (zelenjave in sadja), drugi del stavbe pa predstavlja hlev za konje s prostorom za opremo in pralnico za konje ter spremljajočimi manipulacijskimi površinami in delavnico;
- postavitev hale za spravilo okroglih bal sena;
- postavitev akvaponičnega rastlinjaka z vso potrebno opremo za vzpostavitev akvaponičnega sistema (akvaponični vertikalni stolpi, bazen za ribe, listnata zelenjava, ribe);
- postavitev čebelnjaka na dislocirani enoti v Motvarjevcih;
- izplačilo nagrad za opravljanje prakse dijakom Dvojezične srednje šole Lendava na vzorčni kmetiji ter študentsko delo;
- nakup kmetijskih zemljišč in nepremičnin na programskem območju, ki bodo namenjene tako imenovanim dislociranim enotam oziroma informacijskim centrom vzorčne kmetije v občinah Lendava in Šalovci.
- materialne stroške in storitve, povezane z delom;
- plače za šest oseb, zaposlenih na projektu.

Za leto 2024 je bilo na razpolago 1.072.531,27 EUR.

V okviru podukrepa 4.1 se je finančno podprlo (izplačalo) 1.071.215,44 EUR za:

- nakup kmetijske in transportne mehanizacije (travniske brane, kultivator s sejalnico, prikolica za bale, mali traktor, freza);
- nakup različne opreme (utež, podaljški vilic za viličarja, hala za bale, deske, sohe in mreža za ograjo, pašna vrata, pašne jasli, liofilizator, kotel za žganjekuho, panji);
- materialni stroški in storitve, povezane z delom (nadgradnja traktorjev, nadgradnja agregata, ureditev meja okoli kmetije, pleskanje prostorov, pravno svetovanje, priprava razne dokumentacije, veterinarske storitve);
- ureditev kmečkega vrta;
- nabava različnih semen in sadik (semena solate, sadike jagod,...);
- vzpostavitev električnega razvoda do skladišč, hleva, rastlinjakov in ograd za živali;
- ureditev parkirišča za zaposlene in obiskovalce;
- ureditev prostora za žganjekuho na dislocirani enoti v Krplivniku;
- nakup panjev za čebelnjak na dislocirani enoti v Motvarjevcih;
- plače za šest oseb zaposlenih na projektu.

5.1.1 DOSEŽENI CILJI PODUKREPA 4.1: Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju

Projekt **Vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije** v okviru Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021–2024 je dosegel vse ključne cilje:

- 1. Vzpostavitev vzorčne kmetije:** Vzpostavljena je bila kot središče za predstavitev dobrih praks, inovacij in trajnostnih pristopov v kmetijstvu. Kmetija predstavlja primer, kako na inovativen način združiti pridelavo, predelavo in skrb za okolje v celovit, trajnostno naravnan sistem. Na kmetiji so vzpostavljeni različni produktivni segmenti, ki vključujejo tako tradicionalne kot moderne pristope kmetovanja, kot so ekološki nasadi in akvaponski rastlinjak. Poleg tega kmetija služi kot učni poligon za prenos znanja in veščin, namenjen kmetovalcem, pridelovalcem, predelovalcem ter širši javnosti, vključno z mladimi. Na vzorčni kmetiji je možen vpogled v praktične primere krožnega gospodarstva, inovativnih tehnologij in prilagojenih rešitev, ki podpirajo cilje trajnostnega razvoja. Kmetija s svojim delovanjem ne le promovira trajnostno in konkurenčno kmetijstvo, temveč tudi krepi zavest o pomenu lokalne in ekološke pridelave hrane.
- 2. Podpora trajnostnemu razvoju:** Postavljeni so trajnostni vzorčni nasadi, kot so šparglji, zeliščni vrt, kmečki vrt in nasad jagodičevja. V rastlinjaku so bile zasajene jagode, vzpostavljeni so bili trajni travniki, ki prispevajo k trajnostni rabi zemljišč, uvedeno pa je bilo tudi kompostiranje za zmanjšanje odpadkov in izboljšanje kakovosti tal. Prav tako je bil vzpostavljen inovativni akvaponski rastlinjak, ki omogoča sonaravno pridelavo. Poseben poudarek je namenjen skrbi za biotsko raznovrstnost in pridelavi na sonaraven način, kar podpira cilje trajnostnega razvoja in ohranjanje okolja.

Kljub zahtevnim okoliščinam, kot so proračunska omejitve, nepredvidena rast cen ter inflacija na področju gradbeništva, cen elektrike in goriva, so bile ključne aktivnosti izpeljane z jasno usmeritvijo k trajnostnemu razvoju kmetijstva in ohranjanju kulturne dediščine na narodnostno mešanem območju Prekmurja ter tako prispevale k razvoju in nadgradnji kmetijstva.

5.2 PODUKREP 4.2: Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov s programskega območja v okviru »vzorčne kmetije«

Podukrep 4.2 se je izvajal na podlagi tripartitne pogodbe o izvajanju in financiranju Podukrepa 4.2: Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov s programskega območja v okviru "vzorčne kmetije" številka 2330-22-000109, ki je bila dopolnjena s tremi aneksi. Finančna sredstva so bila zagotovljena na proračunski postavki MKGP številka 211016 – Podpora narodnim skupnostim, NRP 2330-22-0005. Tripartitna pogodba je bila sklenjena med MKGP RS, ARSKTRP in PMSNS. Pogodba je bila 9. 5. 2022 podpisana le med PMSNS in MKGP. ARSKTRP pogodbe ni podpisala, podpisala pa je vse tri anekse.

Začetna pogodbena vrednost investicije po stalnih cenah za podukrep 4.2 je bila omogočena v višini 1.300.000,00 EUR z DDV. Dinamika financiranja po posameznih proračunskih letih je bila sledeča:

- proračunsko leto 2022: do 320.000,00 EUR
- proračunsko leto 2023: do 400.000,00 EUR
- proračunsko leto 2024: do 580.000,00 EUR

Z aneksom številka 2 z dne 5. 10. 2023 se je pogodbeni vrednost za proračunsko leto 2023 in leto 2024 znižala, in sicer za:

- proračunsko leto 2023: do 200.000,00 EUR
- proračunsko leto 2024: do 290.000,00 EUR

Temu je sledila tudi novelacija IP z novo dinamiko financiranja po posameznih proračunskih letih. Aneks številka 3 je bil podpisan 29. 10. 2024 med PMSNS, MKGP in ARSKTRP, vseboval pa je prenos sredstev iz podukrepa 4.2 na podukrep 4.1 v višini 112.531,27 EUR ter spremenjen IP za podukrep 4.2., zato so se razpoložljiva sredstva na 4.2 znižala na 177.468,73 EUR.

Osnovni cilj podukrepa 4.2 je bil z aktivnostmi spodbujanja razvoja kmetijstva ozavestiti kmetijske proizvajalce ter širšo javnost o pomenu kmetijske proizvodnje za razvoj podeželja in območja, na katerem živi madžarska narodna skupnost ter o razvojnih možnostih in priložnostih v kmetijstvu na programskem območju, na katerem živi madžarska narodna skupnost.

Nadaljnji cilji podukrepa 4.2 so še bili:

- informiranje in spodbujanje kmetijskih proizvajalcev za sodelovanje in uvajanje dobrih praks s področja kmetijstva,
- spodbujanje kmetijskih proizvajalcev k aktivni udeležbi na organiziranih dogodkih,
- spodbujanje kmetijskih proizvajalcev k aktivni predstavitvi na vzpostavljeni spletni platformi,
- vključitev kmetijskih proizvajalcev v sheme kakovosti (ekološka shema, IK, ZOP, ZTP, ZGO),
- usposobiti čim večje število kmetijskih proizvajalcev o možnostih povezovanja v skupine proizvajalcev ter načinih skupnega trženja,
- informirati čim večje število kmetijskih proizvajalcev o načinih zagotavljanja stalne ponudbe glede na povpraševanje in trende na programskem območju,
- informirati čim večje število kmetijskih proizvajalcev o načinih in pomenu shranjevanja, skladiščenja ter o drugih načinih uporabe kmetijskih proizvodov
- nuditi storitve svetovanja za izboljšanje gospodarske in okoljske učinkovitosti kmetijskim gospodarstvom in mladim kmetom na programskem območju, v povezavi z vsebinami, opredeljenimi v tretjem in četrtem odstavku 22. člena Uredbe 2022/2472/EU.

Za podukrep 4.2 so bili skupno oddani 4 zahtevki. K vsakemu oddanemu zahtevku in dopolnitvam so bili priloženi računi, ki so se uveljavljali skupaj s slikovnim gradivom. Večji del slikovnega gradiva se nahaja tudi na spletni strani www.muravidek.com ter na socialnih omrežjih Facebook in Instagram.

Končno poročilo za podukrep 4.2 se nanaša na obdobje od začetka projekta do 31.12. 2024.

IZVEDENE AKTIVNOSTI PO DINAMIKI INVESTICIJE PODUKREPA 4.2

V letu 2022 je PMSNS od razpoložljivih 320.000 EUR realizirala 75.483,76 EUR.

V okviru podukrepa 4.2 se je finančno podprlo (izplačalo) 75.483,76 EUR za:

- izvedbo animacijskih delavnic in ogledov dobrih praks z namenom predstaviti aktivnosti vzorčne kmetije;
- izobraževanja s področja proizvajalcev vina in pridelovalcev špargljev;
- ogled primerov dobrih praks vinorodnih območij na Madžarskem;
- ogled primerov dobrih praks s področja konjereje v Budimpešti in Kincsemparku na Madžarskem;
- tržnice s predstavitvijo kmetovalcev ter ponudbo njihovih pridelkov in izdelkov v občini Dobrovnik;
- dejavnosti na področju priprave informativnih vsebin za bodočo spletno strani projekta oziroma vzorčne kmetije;
- začetne aktivnosti na področju priprave celostne grafične podobe;
- komuniciranje z mediji.

V okviru projekta so bile zaposlene tri osebe, dve na podukrepu 4.1 in ena na podukrepu 4.2.

V letu 2023 je PMSNS od razpoložljivih 200.000,00 EUR realizirala 129.379,09 EUR.

V okviru podukrepa 4.2 se je finančno podprlo (izplačalo) 129.379,09 EUR za:

- organizacijo animacijskih delavnic in izobraževanj (delavnice so izvedli sodelavci KGZS Zavoda Murska Sobota v sodelovanju s Pomursko madžarsko narodno skupnostjo);
- izvedbo izobraževanj in ogledov primerov dobrih praks (ogledi sejma, namenjenega pridelovalcem špargljev, ogled primera dobrih praks za vinarje, ogled ekološke pridelave grozdja in vina);
- promocijo lokalne in tradicionalne hrane (dan špargljev in špargljevih jedi v Dolgi vasi, praznik žetve, plesa in petja, prireditve Pomurski galop, dan odprtih vrat na Prekmurski vzorčni kmetiji);
- sodelovanje na sejmu AGRA v Gornji Radgoni;
- izvedbo delavnic za zaposlene na Prekmurski vzorčni kmetiji s strani Društva ljubiteljev konj;
- dogodek barvanje čebelnjaka na dislocirani enoti v Motvarjevcih;
- nakup fotoaparata z dodatno opremo;
- ustvarjene celostne grafične podoba Prekmurske vzorčne kmetije;
- vzpostavitev spletne strani www.muravidek.com v štirih jezikih, vzpostavitev FB, IG in YT kanal;
- pripravo promocijskega materiala;
- dejavnosti na področju priprave informativnih vsebin (blog) za bodočo spletno strani projekta oziroma vzorčne kmetije;
- organizacijo dogodka za otroke Praznično fotografiranje s konji;
- komuniciranje z mediji.

V letu 2024 je PMSNS od razpoložljivih 177.468,73 EUR realiziralo 172.461,48 EUR.

V okviru podukrepa 4.2 se je finančno podprlo (izplačalo) 172.461,48 EUR za:

- organizacija animacijskih delavnic za otroke, kuharje javnih zavodov;
- organizacija delavnic na dislociranih enotah vzorčne kmetije;
- organizacija izobraževanj;
- organizacijo animacijskih delavnic in izobraževanj (delavnice so izvedli sodelavci KGZS Zavoda Murska Sobota
- izvedba ogledov dobrih praks (za sadjarje, vinogradnike, ekološke kmete, pridelovalce špargljev, rejce krav molznic, ogled konjeniške šole);
- aktivnosti za izvedbo promocije lokalne in tradicionalne hrane;
- izvedba konference Zdravje v naših rokah na Prekmurski vzorčni kmetiji;
- izdaja priročnika Pot po kmetiji;
- promocijo lokalne in tradicionalne hrane (dan špargljev in špargljevih jedi v Dolgi vasi, praznik žetve, plesa in petja, prireditve Pomurski galop, dan odprtih vrat na Prekmurski vzorčni kmetiji, medeni dan, festival koprive in koprivinih jedi, tako smo kuhali nekoč,...);
- sodelovanje na sejmu AGRA v Gornji Radgoni;
- individualno izobraževanje zaposlenih;
- tematski dnevi z DOŠ iz celotnega programskega območja;
- razvojno demonstracijske aktivnosti;
- priprava promocijskega materiala;
- tržnice s predstavitvijo kmetovalcev in ponudbo njihovih pridelkov in izdelkov v občini Dobrovnik;
- dejavnosti na področju priprave informativnih vsebin za bodoče spletne strani projekta oziroma vzorčne kmetije. Spletna platforma deluje v štirih različnih jezikih: slovenskem, madžarskem, nemškem in angleškem;
- komuniciranje z mediji.

5.2.1 DOSEŽENI CILJI PODUKREPA 4.2: Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov s programskega območja v okviru "vzorčne kmetije"

Podukrep Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov s programskega območja v okviru Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021–2024 je dosegel vse ključne cilje:

1. **Prenos znanja:** Organizirana so bila številna predavanja, delavnice in strokovna usposabljanja, ki so vključevala teme, kot so biodinamično kmetovanje, krožno gospodarstvo in inovativni načini pridelave.
2. **Povezovanje proizvajalcev:** Aktivno smo spodbujali kmetijske proizvajalce k vključevanju v kakovostne sheme ter k medsebojnemu povezovanju za skupno trženje in izboljšanje ponudbe.
3. **Promocija lokalne proizvodnje:** Vzpostavljena je spletna platforma, na dogodkih in sejmih, kot je na primer AGRA, je potekala promocija lokalnih pridelkov in razvita je bila celostna grafična podoba projekta.

4. **Izobraževalne aktivnosti za mlade:** Vključevale so obiske šolskih skupin, pripravo učnega priročnika ter praktične delavnice, kar je okrepilo ozaveščenost mladih o pomenu kmetijstva.
5. **Organizacija dogodkov:** Na programskem območju so bili izvedeni različni dogodki za promocijo kmetijstva in lokalne kulinarike, ki so prispevali k prepoznavnosti vzorčne kmetije in območja.

Projekt vzpostavitve in delovanja vzorčne kmetije predstavlja pomemben prispevek k razvoju kmetijstva in gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti na narodnostno mešanem območju Pomurja. Skozi tri leta izvajanja (2022–2024) je bil zasnovan kot nepridobitni projekt, osredotočen na organizacijo izobraževanj, delavnic, ogledov dobrih praks ter promocijo lokalne in tradicionalne hrane. Ključni poudarki projekta so bili spodbujanje krožnega gospodarstva, trajnostnega razvoja in povezovanja kmetijskih proizvajalcev.

Postavljeni so bili trdni temelji za trajnostni razvoj kmetijstva in povezovanje kmetijskih proizvajalcev na narodnostno mešanem območju. Kljub doseženim rezultatom in vzpostavljenim strukturam pa bo za nadaljnje ohranjanje in nadgradnjo teh dosežkov potrebno razmisliti o možnostih trajne podpore, saj bi njihovo prenehanje bistveno omejilo nadaljnji razvoj in utrjevanje doseženih učinkov.

Projekt je s tem, ko je okrepil gospodarsko osnovo madžarske narodne skupnosti in ustvaril pogoje za dolgoročni razvoj odpornega ter konkurenčnega kmetijstva, presegel klasične okvirje delovanja. Poseben poudarek je bil namenjen vključevanju v sheme kakovosti, spodbujanju trajnostnih praks in ozaveščanju o pomenu trajnostne pridelave hrane.

Rezultati projekta so opazni na več ravneh:

- **Vzpostavitev vzorčne kmetije kot učno-demonstracijskega centra:** Kmetija je postala osrednja točka za izmenjavo znanj in dobrih praks ter za predstavitev inovativnih modelov trajnostnega kmetovanja.
- **Krepitev lokalne skupnosti:** Povezovanje kmetijskih proizvajalcev in vključevanje v kakovostne sheme je povečalo konkurenčnost lokalnega kmetijstva.
- **Ozaveščanje in izobraževanje:** Z izvedbo številnih predavanj, delavnic in dogodkov je projekt bistveno prispeval k širjenju znanja in osveščanju o trajnostnem kmetijstvu.
- **Promocija lokalne proizvodnje:** Sodelovanje na sejmu in dogodkih ter vzpostavitev informacijske platforme so povečali prepoznavnost lokalnih pridelkov.

Kmetija je svojo vlogo okrepila tudi kot učno središče, kjer se nabirajo izkušnje, širijo znanja in razvijajo inovativni pristopi. Na ta način utrjuje svoj položaj kot pomemben člen izobraževalnega in razvojnega procesa v kmetijstvu. Zaradi svoje vzorčne narave presega klasične ekonomske okvire, saj njeno poslanstvo ni zgolj proizvodnja za tržni uspeh, temveč prikaz smernic, nudenje možnosti in navdihovanje drugih. To zahteva razumevanje njene specifične narave in potrebo po nadaljnji podpori.

Zavedamo se, da je projekt skozi vse svoje aktivnosti pomembno prispeval k trajnostnemu in vključujočemu razvoju kmetijstva na obravnavanem območju. Datum zaključka projekta, tj. 31. 12. 2024, omogoča celovit pregled doseženih rezultatov in hkrati odpira prostor za načrtovanje nadaljnjih korakov. Projekt je postavil trdne temelje za nadaljnje spodbujanje inovacij, povezovanj in gospodarskega razvoja, pri čemer bo potrebna podpora za ohranjanje in nadgradnjo teh dosežkov.

5.3.ZAKLJUČEK UKREPA 4: Spodbujanje kmetijstva na programskem območju

Projekt vzpostavitve in delovanja vzorčne kmetije predstavlja ključen prispevek k trajnostnemu razvoju kmetijstva in ohranjanju gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti na narodnostno mešanem območju Prekmurja. Podukrep 4.1, izveden med leti 2022 in 2024, se je osredotočal na vzpostavitev nepridobitne vzorčne kmetije v obdobju 2022-2024 kot osrednjega stičišča za prenos znanja, inovativnih pristopov in dobrih praks ter vzpostavitev njenih dislociranih enot. Cilj projekta je bil spodbuditi krožno gospodarstvo, trajnostno kmetijstvo in povezovanje kmetijskih proizvajalcev.

Ključni poudarki projekta so:

- **Vzpostavitev vzorčne kmetije:** Na lokaciji v Banuti je bila vzpostavljena vzorčna kmetija kot učno-demonstracijski center, kjer se izvajajo izobraževanja, raziskave in prenos znanj. Kmetija je postala model sodobnega trajnostnega kmetijstva z osredotočanjem na inovativne prakse in krožno gospodarstvo.
- **Razvoj infrastrukture:** Projekt je vključeval izgradnjo in obnovo infrastrukture, kot so bivalni prostori za živali, rastlinjak z akvaponiko, industrijski šotor za shranjevanje sena in predelovalni prostori. Vzpostavljeni so bili tudi nasadi špargljev in trajnostna produkcijska območja z drugimi rastlinami.
- **Spodbujanje lokalnega kmetijstva:** S sodelovanjem z lokalnimi proizvajalci in organizacijo 77 dogodkov je projekt dosegel aktivno vključevanje kmetov v razvoj kmetijskih modelov pridelave, predelave in krožnega gospodarstva.
- **Dislocirane enote:** Vzpostavljene so bile dislocirane enote, kot so čebelnjak pri Alvariumu, mlin na kamen v Domanjševcih in prostor za žganjekuho v Krplivniku, nasad namiznega grozdja v Dolgovaških gorica ter pisarniški prostori v Dobrovniku. Te enote bogatijo ponudbo kmetije, širijo njen vpliv na celotno območje ter prispevajo k razvoju in nadgradnji kmetijstva.
- **Informacijska in izobraževalna podpora:** Uvedena je bila spletna platforma, ki omogoča širjenje informacij, promocijo in povezovanje lokalnih pridelovalcev.

Projekt je s tem, ko je postal središče trajnostnega razvoja kmetijstva in spodbujanja lokalne identitete, presegel osnovni namen. Doseženi rezultati so vidni na več ravneh, med drugim:

- Spodbujanje vključevanja javnih zavodov in gostinskih ponudnikov za nabavo živil iz shem kakovosti ter lokalne hrane.

- Razvoj trajnostnih modelov kmetovanja, ki temeljijo na lokalnih naravnih danostih in sodobnih trendih.
- Vključevanje lokalne skupnosti v izobraževanje in ozaveščanje o pomenu trajnostnega razvoja in kmetijstva.

Tabela 2: Realizacija finančnega načrta ukrepa 4 v obdobju 2021-2024

Ukrep programa	2021	2022	2023	2024	Skupaj vrednost
Ukrep 4 – podukrep 4.1.	-	1.914.918,15	1.218.057,88	1.071.215,44	4.204.191,47
Ukrep 4 – podukrep 4.2.	-	75.483,76	129.379,09	172.461,48	377.324,33
		1.990.401,91	1.347.436,97	1.243.631,92	4.581.515,80
Realizacija skupaj	4.581.515,80				

Kljub doseženim rezultatom bo za ohranitev in nadgradnjo teh učinkov potrebna trajna podpora, saj je vzpostavljen projekt težko tržno naravnan, ker razpolaga le z vzorčnimi nasadi, rastlinjakom, akvaponičnim rastlinjakom ter vzorčno čredo živali.

Projekt je vzpostavil trdne temelje za dolgoročni razvoj odpornega in konkurenčnega kmetijstva ter gospodarsko in socialno krepitev narodnostno mešanega območja.

Zavedamo se, da je projekt skozi vse svoje aktivnosti pomembno prispeval k trajnostnemu in vključujočemu razvoju kmetijstva na obravnavanem območju. Datum zaključka projekta, 31. december 2024, omogoča celovit pregled doseženih rezultatov in hkrati odpira prostor za načrtovanje nadaljnjih korakov. Projekt je postavil trdne temelje za nadaljnje spodbujanje inovacij, povezovanj in gospodarskega razvoja, pri čemer bo potrebna podpora za ohranjanje in nadgradnjo teh dosežkov.

Končno poročilo o izvajanju projekta, z zavedanjem o njegovem pomenu in doseženih rezultatih, je bilo posredovano tudi MKGP in AKTRP.

Slika1: Dron posnetek vzpostavljene vzorčne kmetije.

V spodnji tabeli so prikazani podatki o črpanju sredstev Programa v obdobju od 2021 do 2024 za vse štiri ukrepe.

Tabela 3: Finančni načrt Programa v obdobju 2021-2024 (v evrih)

Finančni načrt Programa v obdobju 2021-2024 (v evrih)					
Ukrepi Programa	2021	2022	2023	2024	Skupaj vrednost po posameznih ukrepih/podukrepih
Ukrep 1	300.000,00	268.004,49	300.000,00	331.995,51	1.200.000,00
Ukrep 2	180.000,00	180.000,00	178.093,11	180.000	718.093,11
Ukrep 3	220.000,00	220.000,00	220.000,00	220.000,00	880.000,00
Ukrep 4 – podukrep 4.1.	/	1.914.918,15	1.218.057,88	1.071.215,44	4.204.191,47
Ukrep 4 – podukrep 4.2.	/	75.483,76	129.379,09	172.461,48	377.324,33
Skupna vrednost ukrepov programa po posameznem proračunskem letu	700.000,00	2.658.406,40	2.045.530,08	1.975.672,43	
Skupaj vrednost programa	7.379.608,91				